

TELEGRAFUL ROMAN.

Apere Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru streinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr
pentru fie-care publicare.

Sibiu, 16 Mai.

Nu e lucru curat — dicit ungerii — nu noi o dicem. De câți va ani încoace în Ungaria, dacă nu pustiesce focul — apoi de sigur că apele și fac de cap — nu lor, ci bieților țărani și proprietari, cari trăesc și au poprietăți în apropierea apelor. Și pare că e tocmai fo făcutură. Nu apele cele lăsate să curgă în cursul lor normal — așa cum le a lăsat Dumnezeu — fac pagubele cele îngrozitoare, ci acelea ape, pentru cari au spesat și spesează locuitorii deci și sute de mii, acele ies din alvia lor, acele rump cu putere estra ordinară aceea ce mâ-nile omenesci le pun în cale — jilipurile — și prefac munca a sute și mii de cetățeni în pustii — acoper agrii și sēmăturile cu năsip de câți va metri, și le prefac nereditoare pentru câți va ani sau uneori pentru totdeauna. Aceste le a vădut guvernul de mult, le a vădut și societățile pentru regularea riuurilor, dar din nefericire, lucrurile au rămas în atâta, s'a constatat din toate părțile, că riuurile sunt rău regulate că jilipurile sunt făcute numai pentru ochiul laicului, ear nu pentru ca să împedec pericolul în cas de nevoie.

În fruntea celor mai multe societăți sunt și oameni onorabili, dar este constatat, că sunt și mulți evrei și că lucrurile au fost săvârșite în regia proprie de aceștia. În unele părți ale Bănătuului darea pentru regularea Timișului și a canalului Bega e de 3 ori și mai mare ca darea erarială — și cu toate aceste nici Timișul nici Bega nu sunt regulate deplin. De vin nisce ploii mai mari, teritorii de mii de hectare sunt inundate, de se topește neaua în pripă, tot asemenea, și poporul contribuente până aci a trebuit să se mulțamească cu aceea, că poate plăti cuota sa, fără să știe, că cine e responsabil pentru enormele sume ce ies din punga lui, fără să aibă cel puțin dreptul de a cere, ca cei puși în fruntea întreprinderilor să fie oameni conștiențioși.

Nu ne prinde și nu ne poate prinde mirarea, dacă parlamentul a început să discute cestiunea din punct de vedere mai sănătos, și meritul a fi inițiat aceasta este fără îndoială al deputatului Irányi din stânga extremă. Este mare măestru ministrul de comunicațiune dl Baross, este resolut și energic — este în elementul seu când vorbește, dar nefericirile, ce le au cauzat apele în Ungaria, nu le poate nega nici chiar marele ministru.

Vorba e că în calea elementelor, omul nu poate pune contra pond. Așa e.

Dar atunci de ce se scot sume nebunesci pentru regulări — ca să între în pungile jidanilor mii

și milioane și îndată ce se ridică apa peste nivel, să numărăm cu o catastrofă mai mult?

Pentru ce este statul și organele lui ca să nu ia și răspunderea dar și lucrul în mâinile sale, să controleze și privegheze, ca în loc de petri să nu se pună năsip și petriș și să se causeze oamenilor pagube cari să-i ducă la sapă de lemn și în urmă la emigrările în masse. E drept că, pentru cele trecute nu poate fi responsabil actualul ministru de resort, dar el poate fi responsabil pentru păcatele viitorului, și Bănătuul de odinioară roditoriu și bine cuvântat de Ddeu — ați în loc de grânariul Europei poate ușor deveni un fel de Zachara, dacă ministrul va mai lăsa mână liberă antreprenorilor fără suflet, cari nu au în vedere nici binele poporului, nici înflorirea și bunăstarea patriei, ci curat numai umplerea punglor lor nesățioase.

Mai anii trecuți deputatul național, dl Vincențiu Babeș, interpelase pe ministru în cauza esundărilor, dar fiindcă interpelațiunea o făcuse un român și poate în interesul a mii de români, lucrul a rămas la interpelațiune.

Ați — grație legii electorale și presiunilor ne mai pomenite oameni de soiul dlui Babeș, nu mai sunt prin dieta din Pesta dintre ai noștri — și ați vin ungerii și spun guvernului, că cu măsurile luate până acum nu sunt mulțamiți, că poporul sărăcesce și ia lumea în cap, că agricultorul nu mai samănă sēmăturile sale cu plăcere în pământ, că i-se pun fiori în spate, când își scoate grâul din coș ca să-l pună în pământ — de care nu e sigur, că nu l va acoperi nescari nămol cu sēmătură cu tot — și tocmai că ungerii singuri vęd prăpastia, iute o să se îndrepte lucrurile în spre bine.

Dl ministru pune în vedere îmbunătățiri, promite, că va aplica oameni onesti și de inimă, că va pedepsi pre cei culpabili, că va trimite comisari la fața locului și dacă cel puțin cele puse în vedere de ministru se vor realiza, avem mângăere, că pentru viitorii locuitorii din părțile Timișului, Crișului și Murășului, Tisei și altor riuri vor fi scutiți de daune elementare provenite din neglijența oamenilor și din manipularea neconștiențioasă a sumelor întrate spre acest scop. Iluziuni însă nu ne facem — căci societăți autonome și controlă ministerială nu pot să funcționeze — cel puțin noi nu ne putem închipui ca ele să poată funcționa regulat și o scim și noi din pracăș, că nu poate fi omul și cu găina grasă și cu oue și cu pui — și așa, cu o amăgire mai mult va îndura nefericitul popor din Ungaria sub actualul sistem al corupțiunii.

La stânga și la dreapta dela poarta de intrare se ridică pilonii; acestia sunt clădiri ca nisce turnuri, lungurețe și în spre sus inclinate, cu acoperiș plan. De regulă sunt mai înalte decât late; dar se află și de cari sunt mai late decât înalte.

La templul cel mare în Atbo, fie care pilon e lat de 98 de urme, 34 urme de gros și 108 de înalt. Poarta formează o trecătoare de 34 urme în lungime și de 17 în lățime; întreg frontul este deci de 213 urme. Din trecătoarea aceasta conduc uși în piloni; prin trepte înguste se ajunge în diferite odăi și în fine pe acoperișul plan. Numărul încăperilor e mic; ele toate sunt mici, și luminate de feresci înguste, aședate neregulat. Dar după masa lor principală, pilonii sunt masivi.

Acoperișul cel plan servește pentru observări astronomice. Toate marginile lui sunt împodobite cu bețe rotunde, toți pereții ornați cu tablouri; în front stau catarguri înalte.

În dosul pilonilor se află o curte de colonne. Ea are o lungime de 150 și o lățime de 130 urme; zidul este gros de 7 urme; 32 de colonne formează jur împrejur o hală. Pe dinapoiul acesteia conduc nisce trepte în sala de colonne și de aci poți intra în sanctuariul propriu dis.

Dupăce cunoaștem astfel arangiamentul de căpetenie al unui palat bisericesc egiptean, să ve-

dem, în ce mărimi maiestetice se esecutează astfelu de clădiri!

Între ruinele vecinului Tape (Theba) se află lângă satul de ați Carnac rămășițele unui templu al marelui Amun. El este aședat pe o terasă de peatră. Promenada de sfynxi e de o lungime de peste o jumătate oară și are mai mult de 600, — și șase sute — de sfynxi gigantici. Frontul ambilor piloni face 336 urme, înălțimea lor 180 de urme. Poarta cea mare de trecere se nalță peste 60 de urme, adecă este cât o casă cum se cade de mare. Curtea are o mărime de 83.200 urme pătrate, o lățime de 320 urme, o lungime de 260, — la dreapta și la stânga se înalță câte 18 colonne, fie-care înaltă de 42 urme. Ear la mijloc se mai află o promenadă mică de câte șase colonne, — fiecare de 70 de urme înaltă, și fiesce care dintr'o singură bucată de piatră cioplită.

Un astfelu de lucru se cetesce iute; dar mă rog, a se imagina numai bine, de ce e vorba. Numai pereții din dreapta și în stânga curții de colonne prezintă o suprafață de 26 mii urme pătrate, cari toate sunt acoperite cu ilustrațiuni istorice. Pe lângă aceasta vin de a ve mai adauga peste 200 de mii urme pătrate pe pereții pilonilor! Și apoi suprafața columnelor!

(Va urma.)

FOIȚA.

Ceva despre monumentele antice de arhitectură ale Egiptului.

După Dr. C. Opperl.

I. Temple supratereane.

Stai înaintea unui zid înalt de peatră. El formează un patrunghiu lungureț, lat de 400 urme, lung de 800, și cuprinde astfelu un spațiu de mai bine de trei sute de mii de urme pătrate. Zidul are o grosime de 20 de urme, e acoperit pe deasupra, și se poate sui din partea de din launtru prin trepte. Veți dar, că stăm înaintea unei cetăți mici.

Să intrăm prin poarta, care e aședată în mijlocul unei din părțile mai scurte, și este întoarsă spre sfintul riu Iaro (Nil)! Plantațiuni admirabile de arbori se vęd la dreapta și la stânga. Chiar și un lac este aci, care se hrănește din apa riuului printr'un canal. Oblu înainte conduce o cărare lungă de 150 urme printr'o promenadă de sfynxi, pân' la ușa bisericii; ea e pavată. În fața porții templului stau două statue uriașe de granit negru-verde, și earăși înaintea acestora două obeliscuri roșii deschise; ele scilpesc ca nisce oglinzi, și sunt acoperite în toate părțile de hieroglife.

bani nu se acceptează de nici o putere independentă. Dacă „Gaz. de Moscva“ reinprospetează fabula veche despre nemulțămirea germană, atunci li spunem că dela 1828 ne datorește multă mulțămire și că a tractat foarte rău cu noi.

Scirile mai proaspete din Franca semnalează o alipire a monarhistilor la republicani pentru a se opune curentului boulangistic. Nici monarhistii nu sunt toți învoiți cu o nouă constituantă, căci nu află timpul oportun. Senatul a primit articolul 40 din legea militară, care statorcesc durata serviciului militar pe 25 de ani; astfel se vin trei ani pe serviciu în armata activă, 6½ ani în rezerva aceleia, 6 ani în armata teritorială și 9½ ani în rezerva armatei teritoriale.

Deschiderea liniei ferate Nisch-Salonichi a produs de sigur în Rusia o impresiune neplăcută. Foile rusesci văd în aceasta un mare progres al Austro-Ungariei în interesele ei orientale. Aceasta are o îndoită importanță politică și a asigurat Austro-Ungariei în peninsula balcanică un teren vast. Aceasta linie se poate privi și de o continuare a liniei principale strategice la frontul sudic.

Scirile din Bulgaria și Sârbia continuă a semnalarea neltirilor bandelor muntenege. Curcile politice din Constantinopol consideră, că aceste bande susținute de comitetele slave, sunt menite a ține populațiunea în neliniște, întreținând nesiguranța. Aceasta va putea servi într'un mod eventual pentru a justifica trebuința de a restabili ordinea în Balcani.

„Tribuna“ la adresa „Albinei.“

I.

Nu noi, cari poate aveam tot dreptul să aducem la cunoștința publicului: ce însemnătate are concludul sinodal, luat în ședința din 9/21 Maiu a. c. la propunerea comisiunii de 9 cu privire la retele, ce produc bisericii „spiritul de partid“ indicat în cuvântul de deschidere și în raportul general al consistoriului plenar? — ci „Tribuna“ vine și în Nrul seu 108 din 13/25 Maiu aduce la cunoștința publicului seu un lucru, carele, cei ce au petrecut cu atențiune atitudinea dâensei față cu biserica noastră, puteau să și-l esplice din menționatul conclud sinodal, carele însă nici în cuvântul de deschidere, nici în raportul consistorial, nici în conclud nu este exprimat cu numele — va se dăcă „Tribuna.“

„Înalt Preasfinția Sa părintele metropolit și arhiepiscop Miron Roman — dăcă Tribuna — a creșut de cuviință să i-se plângă sinodului arhiepiscopesc de asprimea, cu care este combătut în coloanele „Tribunei“ și se ceară dela reprezentanții bisericii un vot ocrotitor față cu presa.“

După această introducere apoi comunică și dâensa o parte din concludul primit de sinod spre curmarea rului. Dăcem o parte, căci alinea primă, fără care nu are înțeles alinea a doua — nu o publică. Aceasta este: „În considerare, că spiritul de partid indicat în alinea ultimă a raportului consistoriului plenar Nr. 2464, plen. există și încă într'o măsură îngrijitoare.“

Va se dăcă „Tribuna“ prezentează concludul sinodal drept satisfacție dată Metropolitului nostru față de dâensa.

Dacă li convine dâensei, fie așa, — noi însă trebuie să constatăm că Metropolitul nostru nu s'a plâns asupra presei, numele „Tribunei“ nici nu l'a pomenit, ci a indicat rul, ce provine de acolo, că fețe bisericesci, tratează afaceri bisericesci în publicitate cu ignorarea forurilor competente bisericesci și încă în mod tendențios, cu scopul de a micșora autoritatea celor ce sunt puși în fruntea bisericii și de a compromite instituțiunile noastre bisericesci, de a surpa biserica însăși, și n'a cerut reglementarea presei asupra căreia biserica n'are nici o putere, ci a cerut votul sinodului față de acele persoane bisericesci, cari prin conlucrarea lor dau mână de ajutoriu la surparea bisericii, și cari nu și fac datoria, unde sunt puși de biserică.

De aceasta natură sunt și măsurile cuprinse în concludul sinodal; dacă însă „Tribuna“ nu scie face deosebire între persoanele bisericesci, cari pot fi atinse prin acel conclud, și între sine, noi n'avem nimic în contră, și primim: că votul sinodului este un avertisment și pentru dâensa, și ne va părea bine, dacă il va lua spre scire, și i-se va acomoda, și deoarece ea afirmă mereu, că dela sine nu face nimica ci numai înregistrează opiniunea publică, ne place a crede, că se va și acomoda, căci mai unisono nu s'a exprimat opiniunea publică bisericescă, carea este reprezentanța legală a bisericii, — sinodul, decât de astădată în cestiunea aceasta, nefăcând excepțiune nici propunerea dlui Diamandi Manole, pentru carea au votat numai tribuniștii din sinod.

Deși am publicat deja toate propunerile privitoare la aceasta cauză, totuși aflăm de interesant

a mai reproduce din ele punctele referitoare la „spiritul de partid“ prin care se simte atinsă „Tribuna.“

Eată-le:

1. Din propunerea majorității:

„Sinodul cu adâncă durere ia act de cele constatate mai sus, și condamnă pornirile dușmănoase, ce sunt puse la cale în viața socială și cu deosebire în unele diare contra persoanei Escelenției Sale arhiepiscopului actual, le condamnă cu atât mai vârtos, pentru-că ele au ajuns până a sgudui pacea internă și a pune în pericol evident interesele vitale ale bisericii.“

2. Din a minorității:

„Sinodul arhiepiscopesc constată cu durere, că în arhiepiscopia noastră și anume în centru, există o luptă de partide, care amenință interesele bisericii, și care luptă ocupând o parte din presa noastră română, deja a degenerat în atacuri necuviincioase îndreptate contra capului bisericii și în contra altor fețe bisericesci.“

„Sinodul arhiepiscopesc este de firma convingere, că sub împregiurările date, susindigitata luptă poate avea cele mai triste urmări pentru biserică etc.“

3. Din propunerea dlui Gerasim Candrea:

„Sinodul ia cu părere de rău act despre curentul pernicios, ce în chip de spirit de partidă s'a ivit în biserica noastră, și condamnă cu totădinsul atari porniri, mai ales după-ce acelea în mod tendențios și răuvoitoriu se divulgă și pe calea diaristicea cu vătămarea vașei și autorității bisericii noastre, a capului ei și a altor fețe bisericesci“ etc.

4. Din propunerea dlui Diamandi Manole:

„Sinodul . . . . se mărginește a reprobă cu toată asprimea ori și ce propagandă făcută în sinul bisericii contra Escelenției Sale dlui arhiepiscop și metropolit“ etc.

După aceste verdicte biserica noastră trebuie să fie scoasă din coloanele „Tribunei“, ear verdictele sunt effusul muncii neobosite a celui diar numai politic, dar după religiunea redactorilor sei — greco-catolic, — ea însă nu voesc, să recunoască, că atitudinea ei a provocat verdictul ci cearcă și aci nod în papură și amenință pentru el pe „Albina.“

Deja din caracterizarea votanților contra propunerii minorității, dam cu socoteala, că are v'run plan oare-care, și nu ne-a lăsat mult în „nedumirire“ pentru planul seu, căci în Nrul procsim ni l și prezentă sub titlul de „O nouă societate de asigurare.“

„Caracterul“ votanților pentru propunerea minorității, pe carea o combătu-se toți oratorii, cari aparțin așa numitului „grup“ al „Tribunei“, dar după căderea propunerii dlui Diamandi Manole au primit-o numai ca se ajungă într'o societate, unde se apară mai mulți — nu l'au publicat „Tribuna“, după numele acelora însă cari au votat contra acelei propuneri a mai adaus și câte o codiță mai cu seamă dacă mijlocit sau nemijlocit stau în oare care legătură cu „Albina“ sau până în al șeptelea neam sunt rude cu cei dela „Albina.“

P: e: Parteniu Cosma „directorul executiv al „Albinei“ etc. Iacob Bologa, președintele comitetului de direcțiune al „Albinei“, Ioan Hannia „cumnat al domnului Iacob Bologa și membru în consiliul de direcțiune al „Albinei“ Ilie Măcelariu membru în consiliul de direcțiune al „Albinei“, Ioan Popescu membru în consiliul de direcțiune al „Albinei“, Ioan Petric „socrul al dlui Ioan Popescu și tată al dlui cassier dela „Albina“, Iuliu Dan „nepoțel al dlui P. Cosma“, Nicanor Frateșiu secretar consistorial și „membru în consiliul de direcțiune a „Albinei“, Dr. Absolon Todea, Dr. Ioan Mișu, Octavian Sorescu, Iosif Pușcariu Ioachim Fulea, Samuil Pop toți advocați „și agenți ai „Albinei.“

Va se dăcă în loc de 5 albinisti, dacă se cuvine se i numim astfel pe directorii și pe membrii consiliului de direcțiune al „Albinei“, „Tribuna“ scoate la cale 14 albinisti, deși precum suntem noi informați „Albina“ după natura lucrului nici o influință nu poate avea nici asupra membrilor comitetului de supraveghiere cum este dl Frateșiu și chiar și dl Dr. Aurel Brote, căci acest comitet este pus prin lege peste direcțiune, nici asupra așa numiților agenți, cari nu sunt agenți precum sunt p. e. ai „Transilvaniei“ cari au datorința a acuirea mușterii pentru institut și capătă provisiuni mari dela toate casurile acurite, ci sunt „bărbați de incredere“, oameni cunoscuți de probi, cari nu „Albinei“ ci publicului fac servicii încât informațiunile lor sunt considerate prin direcțiunea „Albinei“, dar dela „Albina“ nu capată nici o remunerațiune, prin urmare nu ei „Albinei“ ci „Albina“, la a cărei rugare primesc în interesul publicului această sarcină, li este lor datoare cu mulțămită pentru serviciul gratuit.

Sinodul arhiepiscopesc.

Raport mai detaiat.

(Urmare din ședința a V-a.)

La ordinea desbaterilor este împărțirea ajutoarelor. Se primește, propunerea comisiunii ca pe vii-

toriu cateheților nostri dela scoalele streine să li se dea ajutoriu din fondul Rudolf, care dispune pentru ajutoare de o sumă mai considerabilă, și nu din fondul scolaru eparchial, care dispune pentru ajutoare numai de suma 1200 fl. Asemenea se primește propunerea comisiunii, ca la ajutoarele din fundațiunea Andronic să se facă evidentă întreagă suma câtă se dă ca ajutoare preste un an, și nu numai suma, carea fiind disponibilă, se votează din an în an la alți concurenți.

Se încinge o viuă discuțiune la aceea parte a raportului consistorial, unde se exprimă dorința, ca împărțirea de ajutoare să se lase în competența definitivă a senatelor de resort.

Comisiunea propune susținerea usului de până acuma, respective dispozițiunile regulamentului din 1878.

Deputatul Nicolau Cristea propune, a se lăsa împărțirea de ajutoare în competența senatelor de resort.

Dep. Rubin Patița face o propunere de următoriu cuprins: Să se ceară dela consistoriu arhiepiscopesc ca pe sesiunea viitoare să aștearnă un conșpect despre împărțirea ajutoarelor de pe toți anii de când s'au împărțit ajutoare pe baza budgetului sinodal. În acest conșpect să se cuprindă ajutoarele date după protopresbiterate cu sumele date după ani comunelor sau persoanelor din acele protopresbiterate.

Deputatul Vasiliu Damian la aceste propuneri face aditamentul: „Să se însărcineze consistoriu a ficsa un termin până la care au se între rugările pentru ajutoare de toate categoriile pentru preoți, învățători, biserici și scoale.“

După o lungă vorbire pro și contra, se constată, că propunerea deputatului Cristea involvă modificarea regulamentului din 1878, care și revoacă propunerea. Se pune apoi la vot propunerea dep. Patița și aditamentul dep. V. Damian, și sinodul cu delăturarea acelora primește propunerea comisiunii, fiind a se vota ajutoarele finalmente în plenul consistoriului.

Punctul VII, privitoriu la stadiul, în care se află ajutoriu de stat, VIII, cu privire la întregirea protopresbiteratelor vacante, și IX în cauza zidirei noului seminaru, se ia la cunoștință.

Ședința a VI-a la 6/18 Maiu, 1888.

Ședința se deschide la 9 oare a. m.

Se cetește protocolul ședinții a V a și se autentice.

Deputatul Galacteon Șagău face următoarea propunere:

Având în vedere, că cei mai mulți cateheți, instituți pe la institutele streine, nu sunt proveșuti ca salarii sistemisate, și în cea mai mare parte cu nici un felu de ajutoare;

Având în vedere, că o parte din cateheții de pe la institutele streine, fiind preoți din satele mai apropiate, trebuie să călătorească pe spesele lor și să se susțină cu mari greutate din propriul lor, până când durează catichisațiunea la respectivele institute, sinodul decide: cateheților de religiunea ort. or. instituți pe la institutele de confesiune străină, ori la scoalele de stat, li se votează un ajutoriu anual permanent de câte 50 fl. v. a. din fondul Rudolfin. Cu executarea acestui conclud se însărcinează consistoriului arhiepiscopesc.

Se dă comisiunii bisericesci

Urmează la ordinea dălei raportul comisiunii bisericesci la punctul X din raportul consistorial referitoriu la propunerea deputatului Ioan cav. de Pușcariu despre procederea în viitoriu la cumpărarea și vinderea de realități. Comisiunea s'a împărțit în două părți. Majoritatea prin raportul Dr. Abs. Todea propune: Pe viitoriu conclusele privitoare la cumpărarea și vinderea de realități, convertirea hârthiilor de valoare, și ori ce operațiune, ce ar intenționa vre o schimbare în averea fondurilor arhiepiscopescane, încât acestea nu ar avea de basă concluse sinodale, și ar întrece suma de 1000 fl. v. a., să se aducă prin plenul consistoriului arhiepiscopesc, ear executarea acelora se lasă la senatul epitropesc.

Minoritaiea prin raportul Dr. Aurel Brote face următoarea propunere: Titlul X, referitoriu la propunerea dep. Ioan cav. de Pușcariu în privința procederei pe viitoriu în cauza cumpărării de realități, sinodul il ia spre scință, așteptând o propunere dela Ven. Consistoriu pentru sesiunea viitoare.

În jurul acestor două propuneri sa învêtit discuțiunea.

Dep. Ioan cav. de Pușcariu spune motivele, cari l'au îndemnat să facă în sesiunea anului trecut aceasta propunere. Unul este cumpărarea casei lui Bechnitz, despre care se dăce, că s'a cumpărat cu aproape 20.000 fl. pe când ea nu e vrednică poate nici jumătate, că cumpărarea o a făcut senatul epitropesc, că îndată după enunțarea acestui conclud în consistoriu s'a suspendat ședința, și casa fără a accepta

vre un mandat, imediat a și solvit această sumă familiei Bechnitz; al doilea este convertirea unor hârtii de valoare preste un 1/2 milion care asemenea s'a făcut numai prin senatul episcopesc. Accentuează, că densus vorbește numai după auzite.

Presidiul declară, că densus despre cumpărarea casei lui Bechnitz n'a avut nici o cunoștință, până după terminarea afacerii, că nu s'a aflat nime în jurul densusului, care se l facă atent, să i atragă atenția asupra acestei operațiuni financiare.

Părintele archimandrit Popea cere să se consulte actele, din cari se va vedea, cum s'a petrecut tot lucrul cu această afacere.

Dep. Dr. Nicolau Olariu arată starea lucrului în afacere.

Îndată după enunțarea concludului s'a sistat ședința, și fără a mai aștepta mandat dela consistoriu oficiul de cassă, cassariul și controlorul în consistoriu au votat pentru suma de cumpărare, au solvit întreaga sumă. El și atunci a aflat procedura necorectă, deoarece graba cea mare cu nimica nu este justificată. Ușor se putea întâmpla, ca presidiul să aștepte despre operațiune, și să nu espedeze la cassă mandatul de plătire; ușor se putea întâmpla, ca să se convoace o altă ședință episcopescă pentru o mai matură consultare. Altcum e curios lucru, că oficiul de cassă tot în cestiune de bani, care trece preste 1/2 milion, a făcut operațiunea fără a aștepta mandat dela consistoriu. După vederile densusului în ambe casurile s'au păgubit fondurile. Casa lui Bechnitz e tot goală, nu aduce nici 3% și ar fi mai bine să ne scuturăm de această sarcină, vândând casa, cum o vom putea.

Dep. Cosma Parteni declară, că nu va vorbi în meritul propunerii nu la casa Bechnitz, căci obiectul este supărat. Va vorbi însă cu privire la aceea parte din cuvântarea raportului din minoritatea comisiunii, în care se dice, că propunerea majorității învoalvă modificarea statutului organic. În statutul organic nicăiri nu se află normat, că senatul episcopesc are să facă acuirarea de realități, acolo se dice: a „conduce și manipula“ ceea ce nu însemnează a dispune după plac de întreaga avere archidieceasă. Cestiunea trebuie delegată la plen, și pentru aceea, ca să avem o controlă față cu oficiul de cassă, căci după statutul organic cassariul și controlorul sunt asesori consistoriali cu vot decisiv. Mai totdeauna se întâmplă, că ei doi decid cauza, și tot ei o și execută. Încredere deplină avem în functionari, însă aceasta nu ne împedecă ca să dăm ocaziune întreg consistoriului de a și validita vederile la operațiuni mai însemnate cu averea bisericeii. Este pentru propunerea majorității.

Punându-se la vot propunea minorității, cade, și se enunță ca conclud cea a majorității.

Punctul XII, privitoriu la pașii făcuți în cestiunea folosirii limbei în corespondență se ia la cunoștință.

Cu privire la încordările dintre fi bisericeii, de care se face amintire din cuvântarea, prin care presidiul a deschis sesiunea sinodală în anul acesta, și în partea din urmă a raportului, comisiunea propune esmiterea unei comisii de 6 membrii, care să vină cu propuneri.

Deputatul Ioan Turcu propune o comisiune de 9, ear dep. Vas. Damian propune o comisiune de 20, în care fie-care cerc electoral să fie reprezentat prin câte un membru.

Ca conclud se primesc propunerea deputatului Ioan Rațiu, Ioan Papiu, Galacteon Șagău din cler, Ioan C. Pușcariu, Octavian Sorescu, Samuil Pop, Rubin Pațiu, Dr. Ioan Mihu și Dr. Absolon Todea dintre mireni.

La ordinea zilei urmează comisiunea bisericească, care prin referențul Gerasim Candrea propune: că fiind raportul consistoriului archidieceasă ca senat bisericesc deja împărțit între membrii sinodali, să se considere de cetit. Raportul se primesc în general, și se pune la dezbateri în special.

La pertractarea specială a acestui raport:

a) Punctul I privitoriu la ședințele ținute de senatul bisericesc, și la esbitele intrate în decursul anului 1887. — Se ia spre știință.

b) Punctul II privitoriu la descripțiunea oficială despre starea numerică a clerului și poporului archidieceasă, — se ia la cunoștință, având consistoriul să păsească cu toată rigoarea față cu protopresbiterii tractelor: Agnita, Murăș-Oșorheiu și Geoagiu II, cari n'au așternut la timp descripțiunea oficială.

c) Punctul III despre numărul preoților reșoși, punctul IV despre chirotonirile din anul 1887, — Se ia la cunoștință.

d) Punctul V în privința parochielor vacante. — Se ia la cunoștință, invitându se consistoriul a îngriji ca parochiile vacante să se întregescă în ordinea vâduviei lor în mod legal cât mai curând.

e) În fine punctele VI, privitoriu la secțiunea teologică în seminariul archidieceasă; VII cu privire la facerea examenului de calificățiune preoțesc; VIII despre procesele matrimoniale; IX despre procesele disciplinare; X despre trecerile religioase, XI despre bisericele nou zidite, XII, privitoriu la ajutoarele din fondul bisericilor, precum și din fondul Rudolfin, XIII cu privire la ajutorul din fundațiunea Șaguna, XIV cu privire la cultura intelectuală a populațiunii gr. or., XV despre starea religioasă-morală a poporului archidieceasă, și XVI cu privire la esecutarea concludelor sinodale aduse în sesiunea din anul trecut — la propunerea comisiei — Se ia la cunoștință.

(Va urma.)

Varietăți.

* (Deputat dietal) Sămbătă dimineața peste 5000 de alegători din cercul electoral al Caransebeșului au aclamat de deputat dietal pe dl Ludovic de Mocsáry.

* (Un arhiepiscop omorît prin străpungere de cuțite). După cum este informată „Poll Korr“ din Constantinopol, în noaptea zilei de 19 l. c. a fost omorît prin străpungere de cuțite arhiepiscopul armean-catolic de Wan și Bitlis, monsignorele Ohannes, de o ceată năvălitoare de bărbați. Incunoștințată Poarta de infama faptă a și pus mâna pe mai mulți indiviți presupuși ca vinovați, între cari se află și un învățătoriu armean. Fapta a produs în cercurile armenesci cea mai mare consternațiune.

* Cetim în „G. Trans.“ din 13/25 l. c.: Confratele nostru redactor Stefan Bobancu a plecat cu trenul de aseară la Vaț, unde i s'a orinduit a și face pedeapsa de patru luni de zile închisoare de stat. La gară l'a acompaniat un număr mare de amici și cunoscuți din sinul societății române de aici, fie-care vrând să-i mai strângă odată mâna înainte de plecare. Un puternic „să trăiască“ îl salută la pornirea trenului.

Urăm iubitelui nostru confrate să se întoarcă în deplină sănătate, ca să poată continua cu neînfrântă energiă și putere greaua și spinosa muncă țiaristică în folosul cauzei naționale, pentru care trebuie să aducem cu toții ori și ce jertfă!

* La serbarea iubileului de 800 ani a universității din Bolognia (Italia) a primit invitare și universitatea din București. În urma acestei invitări studenții universitari vor alege o delegațiune, care să-i reprezinte.

* (Podul peste Dunăre.) Ante-proiectele podului peste Dunăre sunt terminate și vor fi prezentate spre examinare cel mai târziu la 10 Iunie viitoriu.

„Buletinul Societății Politehnice“ află că s'a cotractat deja cu dl. Bela Zsigmondy facerea sondagelor atât în Dunăre cât și în Borcea.

Credem că, față cu deschiderea liniilor Balcanice construcțiunea acestui pod și racordarea liniilor române cu cele austro-ungare pe la punctul de frontieră Turnu-Roșu se impun a fi cât mai repede esecutate. scrie „Cur. fu.“

Plan pentru instrucțiunea lucrului de mână

în scoalele populare și în special în institutul pedagogic-teologic ortod. or. din Sibiu.

(Urmare.)

Scoala conduce pe om pe calea perfecțiunii. Scoala are chemarea a desvolta, a cultiva, a perfecționa puterile, care i le-a dat buna natură omului în stare embrională. Această chemare și-o și implinesc scoala, deși am putea dice: cu multă măestrie, totuși aceasta nu se face în proporțiune dreaptă, ci într'o măsură atât de unilaterală, încât abia i-s'ar putea lăsa atributul de „pedagogică educativă!“

Omul constă din trup și din suflet. Atât trupul cât și sufletul își are instrumentele resp. facultățile sale. Deci cultura completă a lui consistă în desvoltarea și cultivarea echitabilă armonică atât a puterilor trupesci, cât și a celor sufletesci, pentru-că unele fără de altele nici nu se pot cugeta. Corpul este organul sufletului, — dar și sufletul conducătorului corpului.

Unilateralitatea instrucțiunii scoalelor noastre, după întocmirea lor de acuma, constă în aceea, că tinerelor odrasle ale generațiunilor omenești li se desvoltă numai puterile spirituale, ignorând — am putea dice — cu totul deprinderea și cultivarea mânilor. Aceasta e una dintre cele mai mari și neiertate scăderi ale scoalelor noastre. Și cu tot dreptul această imputare, pentru-că, după ce e înscută în natura omului activitatea cu mâinile și boldul firesc de a și le întrebunța neîntrerupt, a și le deprinde și perfecționa, — după-ce acestea sunt cele mai indispensabile instrumente ale sale, fără de cari nu este în stare a se ajuta în viață, chiar pe lângă cea mai înaltă cultură spirituală, — după atâtea pretensiuni de perfecționare, scoala le-a lăsat cu totul din problemele sale didactice. După aceste constatări se mai poate dice oare, că

este completă instrucțiunea noastră scolară? Și vai, că multe talente de desterități manuale au trebuit să se îngroape până acuma în pământ, în urma înădușirii chiar prin scoală a niusințelor naturali în direcțiunea întrebunțării și perfecționării mânilor!

Nu este oare o plagă pe bieții părinți, că fiul lor, care, după-ce a urmat câțiva ani la scoală, nu voesce, căci nu-i mai place a lucra și a le mai da mână de ajutoriu ca mai nainte? Și oare această simțitoare calamitate nu o produce însăși scoala, tocmai în contra înaltului său scop, ce-l are — de a produce indiviți felositori sieși și societății omenești? Scoala produce aceasta și alte nenumărate calamități pentru omenime, pentru-că dă tinerimei numai exclusiv cultură teoretică-scientifică, — cu alte cuvinte — cultură spirituală, ear la cultura practică — deprinderea mâinii și cultivarea vederii nu contribuie aproape cu nimic, și prin aceasta se înădușesc în scolaru boldul și plăcerea naturală spre lucru, prin carele este chemat omul a și agonisi cele de lipsă pentru viață.

Ce vom dice însă despre scoala poporală, care are chemarea mai vârtos a da poporului indiviți, îndemânateci la multiplele lucrări fizice, pentru cari este chemat?

Necesitatea lucrului de mână în scoalele noastre populare este atât de ardeătoare, încât abia s'ar putea presupune; că minulele nu aduc perderi simțitoare; și eată pentru ce! Poporul nostru este un popor tânăr în desvoltarea sa culturală, economică, socială. Vitregitatea timpurilor a adus cu sine împregiurarea aceasta. Ar trebui să alergăm mult, ca să ne putem apropia de nivoul de înaintare al altor popoară conlocuitoare, cari ca și noi nisuesc cu aceeași accelerațiune spre același scop de perfecțiune. Deci cu o oară mai curând să introducem industria poporală în poporul nostru, carele e în bună prevalență numerică față de ceealaltă conlocuitoare ca nu cumva să fim luați pe dinainte, să fim întrecuți și în această direcțiune culturală economică, căci atunci va fi imposibilitate absolută înădușirea progreselor vecinului și ridicarea progreselor noastre proprii, nici măcar în direcțiunea industriei populare, cu atât mai puțin în celelalte direcțiuni.

Scopul.

Cel mai însemnat și înalt scop, ce-l are lucrul (industria poporală) în scoalele populare și, primo loco, în institutul pedagogic-teologic este întregirea învățământului. Nu numai a scîi fi este dat omului, ci și a putea. Așadară desteritatea tehnică, deprinderea mâinii și cultivarea ochiului în strânsă legătură cu viața spiritului sunt problemele lucrului în scoală.

Prin inducerea lucrului în planul de învățământ al scoalelor noastre s'ajung următoarele indispensabile avantagii:

1. Se ajutură reciproc instrucțiunea teoretică-scientifică cu cea practică întocmai precum se întâmplă aceasta la raportul dintre spirit și corp. Realitatea și experiența fie-căruia dovodește aceasta până la evidentă. Este știut adecă, că după o ocupațiune încordătoare spirituală ne recreăm pe deplin, dacă esecutăm după aceea vre-o lucrare corporală; și tot așa se întâmplă și vice-versa.

2. Lucrul servește ca mijloc de a deștepta în copii plăcere și iubire de activitate. Boldul natural, ce-l are fie-care copil pentru lucru trebuie esplotat spre a-i desvolta și a-i nutri în permanentă plăcere și iubirea de lucru. De aceea lucrul se și aibă o destinațiune folositoare. Obiectele ce sunt a se face, să nu pretindă esecții pregătitoare oboșitoare.

Copii înșiși se și facă lucrurile și nu altul.

3. Având copilul plăcere de lucru, va fi totdeauna atras ba chiar încatenat de acesta, și tot timpul de care dispune, va fi petrecut în activitate de diferite categorii.

4. Individul activ va fi reținut dela multe, foarte multe fapte imorale și păgubitoare pentru că-i va lipsi timpul chiar și de a se mai cugeta la astfel de lucruri netrebnece pentru societatea omenească; cu alte cuvinte nu va suferi de boala urtului, care e isvorul tuturor răutăților și imoralităților. Câte mișelii nu comit copii pe strade și pe tot locul din lipsa de ocupațiune, care are de a suplini alergăturile și mișcările, cele atât de necesare pentru desvoltarea armonică a corpului. Pușcăriile gem de nefericiți, cari au fost conduși la atâtea feluri de crime în urma combinațiunilor spiritului, urmate tot din lipsa de ocupațiune, din cauza urtului!

Omul e destinat pentru lucru, și cea mai sigură și mai nefericită peire a lui e lipsa de lucru. Împlesce-i unui copil toate trebuințele lui, dar opresce-l dela lucru și l'ai nefericit. Experiența noastră proprie ne pune în poziție a susține sus și tare, cum că lucrările industriei de casă au influență binefacătoare corecțională chiar asupra celor mai desmățați copii.

5. Prin activitatea continuă folositoare va înflori și starea materială nu numai a individului însuși ci și cea națională, carea la noi români este un moment de o ponderositate foarte serioasă, mai vârtos între actualele încordări ale principiului de naționalitate.

6. Tica și îndestulirea vor fi însoțitoare credincioase nu numai ale singuraticilor indiviți, ci și a familiilor și prin urmare a poporului întreg.

7. Vitalitatea individului, ca și a poporului va crește, pentru că lucrul întărește corpul, împospetează spiritul, age-resce judecata, înveselesce inima și face pe om mai puternic întru susținerea vieții, întru suportarea și înfruntarea necasurilor obveniente, ear desperarea, carea este numai o urmare a slăbiciunii corporale și spirituale, va fi cunoscută numai în teorie. Iată ce dice J. J. Rousseau în privința întăririi corpului: „Cu cât este mai slab corpul, cu atât poruncesce mai mult și

cu cât e mai forte cu atât e mai ascultătoriu" — „Copilul e reuțacios numai pentru că e slab; întăriți-l și va fi bun! Esercitați-i neconținut corpul, faceți-l tare și sănătos, ca să-l puteți face înțelept și cu minte. Să lucre, să se ocupe, să fugă, să fie tot în mișcare, să fie tare ca un bărbat, și în curând va fi și cu minte!”

8. Prin deprindere la lucru copilul învață a-și întrebuința mâinile la ceva folositor; prin aceasta însă trebuie să-și însușească îndemnare generală. El să fie adecă capabil de a-și putea întrebuința mâinile, pe cât se poate, la toate soiurile de lucrări, să știe manipula cu cele mai multe unelte trebuincioase în viață.

Loterie

Sâmbătă în 26 Maiu n. 1888.

Timișoara:	29	32	76	23	51
Viena:	83	10	19	7	85

Bursa de Viena și Pesta.

Din 26 Maiu 1888.

	Viena	B.-pesta
Renta de aur ung. de 6%	—	—
Renta de aur ung. de 4%	97.20	96.90
Renta ung. de hârtie	85.30	85.15
Imprumutul diurnurilor de fer ung.	150.80	150.25
Gaibin	5.95	5.94
Napoleon	10 03 ¹ / ₂	10.02
100 marce nemțese	62.12 ¹ / ₂	62.10
London pe (poliță de trei luni)	126.75	126.75

Concurs.

Spre a aduce la cunoștință publică am onoare a împărtăși, că în adunarea generală a comitatului Sibiiu, ce se va ține la **4 Iunie a. e.** postul de **pretor**, devenit vacant, pentru cercul Nocrichiu, se va ocupa prin alegere și că concurenții la acest post să-și înainteze cererile lor instruite cel mult până în **3 Iunie n. a. e.** Ilustrității Sale dlui comite suprem cont. Andreiu Bethlen.

Pentru acest oficiul pretorial e sistemizat un salariu anual de 700 fl. și 150 fl. bani de cuartir. Sibiiu, în 28 Maiu, 1888.

Thalmann, vi e-comite.

Nr. 165 1888

[1834] 2—3

EDICT.

Elena n. Ioan Popa, gr. or. din Săcel, care a părăsit cu necredință pe legiuitul ei bărbat George Beju, gr. or. tot din Săcel fără a se ști locul unde petrece — conform rezoluțiunii consistoriale din 15 Martiu 1888 Nr. 1577 B. — se provoacă a se presenta la subscrisul o ficu în termen de 6 luni dela prima publicare a acestui edict, căci la din contră procesul divorțial, intentat asupra i de soțul ei, se va pertracta și decide și în absența ei.

Săliște, 10 Maiu 1888

Oficiul protopresbiterial gr. or. al Săliștei
Dr. Nicolae Maier,
protopresbiter.

Publicațiune

în sensul art. de lege XXXVI din anul 1876 §. 29.

1. **Suma scrisurilor fonciari** puse în circulațiune, cu ziua de 30 Aprile 1888 face **fl. 996,300. —**
2. **Pretensiunile institutului** de împrumuturi hipotecare, cari servesc de acoperirea acestor scrisuri fonciari sunt de **fl. 1,117,550.21**
3. **Valoarea hipotecelor luate de basă** la susnumitele împrumuturi hipotecari este de **fl. 5,185,170. —**
4. **În sensul §. 97 din statute „fondul special”** pentru asigurarea scrisurilor fonciari e de **fl. 290,018.67** acesta e indus în cont separat și este plassen în efecte publice.

Sibiiu, în 1 Maiu, 1888.

[1837] 1—1

Direcțiunea.

Szám: 2275. 1888. polg.

[1835] 1—3

Hirdetmény.

Az erzsébetvárosi kir. törvényszék köz-hírré teszi, miszerint Szász-Sáros község határa általános tagosításának megengedhetősége iránt tárgyalási határidőül **1888-évi Julius hó 24-ik napjának a. előtti S. órája Szász-Sáros községben, a községi irodában tüzetett ki;** — mikorra a község összes birtokosai azzal idéztetnek meg, hogy a meg nem jelent felek úgy tekintetnek mint akik a tagosításba beléegyeznek, és hogy a kérvény első példányát e kir. törvényszéknél megtekinthetik.

Az erzsébetvárosi kir. törvényszéknek 1888. évi Május hó 22-én tartott üléséből

Baró Apor Zoltan,
h. elnök.

Z. Tatár,
jegyző

Se deschide abonament pe anul 1888

la

„Amicul Familiei” Diariu beletristic și enciclopedic-literariu — cu ilustrațiuni. — Cursul XII. — Apare în 1 și 15 și a luni în numerii câte de 2—3 coale cu ilustrațiuni frumoase; și publică articlii sociali, poezie, povești, piese teatrale ș. a. — mai departe tractează cestiuni literare și științifice cu reflecțiune la cerințele vieții practice; apoi petrece cu atențiune vieța socială a românilor de pretutindene, precum și a celorlalte poporațiuni din patriă, și străinătate; și prin glume în mare parte ilustrate nisuesce a face câte o oară plăcută familiei strivite de grigile vieții; și peste tot nisuesce a întinde tuturor indivizilor din familiă o petrecere nobilă și instructivă. — Prețul de prenumerațiune pe anul întreg e 4 fl., pentru România și străinătate 10 franci — lei, platibili și în bilete de bancă ori marce postale.

„Prețul Român” Diariu bisericesc, scolastic și literariu — cu ilustrațiuni. — Cursul XIV. — Apare în broșuri lunare câte de 2¹/₂—3¹/₂ coale; și publică portretele și biografiile arhierilor și preoților mai distinși, precum și alte portrete și ilustrațiuni, — mai departe articlii din sfera tuturor științelor teologice și între aceștia mulțime de predice pre Dumineci, sârbători și diverse ocațiuni, mai ales funebrale, — apoi studii pedagogice-didactice și științifice-literari; și în urmă tot soiul de amănunte și scrieri cu preferința celor din sfera bisericească, scolastică și literară. — Prețul de prenumerațiune pe anul întreg e 4 fl. — pentru România 10 franci — lei, p'atibili și în bilete de bancă ori marce postale.

— Colectanții primese gratis tot al patrulea esemplariu. —

— Numeri de probă se trimit gratis ori-cui cere —

A se adresa la „Cancelaria Negruțiu” în Gherla — Sz.-Ujvár. — Transilvania.

Tot de aici se mai pot procura și următoarele cărți din editura proprie:

Apologie. Discursiuni filologice și istorice maghiare privitoare la Români, învederite și rectificate de Dr. Gregoriu Silași. — Partea I. Paul Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Șincai. Prețul 30 cr.

Renascerea limbii românești în vorbire și scriere învederită și aprețiată de Dr. Gregoriu Silași. (Op. complet). Broșura I. II și III. Prețul broș. I. II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Toate trei împreună 1 fl.

Cuvântări bisericesci la toate sârbătorile de preste an de I. Papiu. Un volum de preste 26 coale. Acest op. de cuvântări bisericesci întrece toate opurile de acest soi apărute până acum — având și o notiță istorică la fie-care sârbătoare, care arată timpul introducerii; fazele prin cari a trecut și modul cum s'a stabilit respectiva sârbătoare. Prețul e 2 fl.

Barbu cobzariul. Novelă originală de Emilia Lungu. Prețul 15 cr.

Poterea amorului. Novelă de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 20 cr.

Idealul pierdut. Novelă originală de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 15 cr.

Opera unui om de bine. Novelă originală. — Continuarea novelei: „Idealul pierdut” — de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 15 cr.

Fântâna dorului. Novelă populară de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Codrean craiul codrului. Baladă de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Ultimul sicahstru. Tradițiune de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

El trebuie să se însoare. Novelă de Maria Schvartz, traducere de N. F. Negruțiu. Prețul 25 cr.

Branda sau nunta fatală. Schiță din emigrarea lui Dragoș. Novelă istorică națională. Prețul 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioan Tanco. Prețul 30 cr.

Probitatea în copilărie. Schiță din sfera educațiunii. După Ernest Legouvé. Prețul 10 cr.

Herman și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantin Morariu. Prețul 50 cr.

Ifigeni în Aulidia. Tragedie în 5 acte, după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragedie în 5 acte, după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Petulantul. Comedie în 5 acte, după August Kotzebue tradusă de Ioan St. Șuluț. Prețul 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută în salele gimnasiului din Fiume prin Vincențiu Nicora, prof. gimnas. — Cu portretul M. S. Regina României. Prețul 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Un volum de 192 pagini, cuprinde 103 poezii bine alese și arangiate. Prețul redus (dela 1 fl. 20 cr. la) 60 cr.

Trandafiri și vioarele, poezii populare culese de Ioan Pop Reteganul. Un volum din 14 coale. Prețul 60 cr.

Tesaurul dela Petroasa sau Cloșca cu puii ei de aur. Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Prețul 20 cr.

Biblioteca Săteanului Român. Cartea I. II. III. IV. cuprind materii foarte interesante și amuzante. Prețul la toate patru 1 fl. — câte una deosebi 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. cuprinde materii foarte interesante și amuzante. Prețul 30 cr.

Colectă de rețete din economie, industrie, comerț și chemie. Prețul 50 cr.

Economia pentru scoalele populare de T. Roșu. Ed. II. Prețul 30 cr.

Îndreptar teoretic și practic pentru învățământul intuitiv în folosul elevilor normali (preparandiali), a învățătorilor și a altor bărbați de școală de V. Gr. Borgovan, profesor preparandial. Prețul unui esemplariu cu portofranca 1 fl. 80 cr. v. a. În literatura noastră pedagogică abia aflăm vre-un op. întocmit după lipsele scoalelor noastre în măsura în care este acesta, pentru aceea îl și recomandăm. mai ales directorilor și învățătorilor ca celor în prima linie interesați

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la români de D. V. Gr. Borgovan. Prețul 15 cr.

Manual de gramatica limbii române pentru scoalele populare în trei cursuri de Maxim Pop profesor la gimnasiul din Năsăud. — Manual aprobat prin Ministeriul de culte și instrucțiune publică cu rescriptul de datul 26 Aprilie 1886 Nr. 13193. — Prețul 30 cr.

Gramatica limbii române lucrată pe base sintactice de Ioan Butean, prof. gimn. Un volum de preste 30 coale. Prețul 2 fl.

Manual de stilistică de Ioan F. Negruțiu, drosesor. Op. aprobat și din partea ministeriului de culte și instrucțiune publică cu rescriptul de datul 16 Decembrie 1885 Nr. 48518. Partea practică foarte bogată a acestui op. — cuprindând compozițiuni de tot soiul de acte obveniente în referințele vieții sociale — se poate întrebuința cu mult folos de către preoți, învățători și alți cărturari români. Prețul 1 fl. 10 cr.

Nu me uita. Colecțiune de versuri funebrale, urmate de iertățiuni, epitafe ș. a. Prețul 50 cr.

Carte conducătoare la propunerea calculării în școala populară pentru învățători și preparandii. Broș. I. scrisă de Gavril Trif, profesor preparandial. Prețul 80 cr.

Cele mai eține cărți de rugăciuni:

Mărgăritariul sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericesci foarte frumoși ilustrată. Prețul unui esemplariu broșurat e 40 cr., legat 50 cr., legat în pânză 60 cr., legat mai fin 60, 80, 90 cr. 1 fl., în legătură de lux 1.50—2.50.

Micul mărgăritariu sufletesc. Cărticică de rugăciuni și cântări bisericesci — frumos ilustrată, pentru pruncii scolari de ambe secsele. Prețul unui esemplariu broșurat e 15 cr., — legat 22 cr., legat în pânză 26 cr.

Cărticică de rugăciuni și cântări pentru pruncii scolari de ambe secsele. Cu mai multe icoane frumoase. Prețul unui esemplariu e 10 cr.; 50 = 3 fl.; 100 = 5 fl.

Visul Prea sânteii Vergure Maria a Născătoarei de D-șeu urmat de mai multe rugăciuni frumoase. Cu icoane frumoase. Prețul unui esemplariu spedit franco e 10 cr., 50 exemplare 3 fl., 100 exemplare 5 fl. v. a.

Epistola D. N. Iisus Christos. Prețul unui esemplariu legat și spedit franco e 15 cr.

[1765] 20—50